
KRISTOVA NAUKA

Katolički katekizam za odrasle

S engleskog preveo Josip Weissgerber. Izdalo Hrvatsko književno društvo sv. Ćirila i Metoda. Zagreb 1979. Strana 486. Cijena 180 d.

U ovom posaborskom vremenu sve uvjerljivije raste svijest u Crkvi da je starodrevna kolijevka kršćanstva na Zapadu postala misijsko područje na kojem treba najprije evangelizirati da bi se moglo katehizirati. Iz te svijesti počelo se raditi na katekizmima za odrasle. Svojedobno je sporni nizozemski Novi katekizam pokazao da je pojava jednog takvog katekizma nužna no istodobno i koliko je njegovo adekvatno ostvarenje teško. Nakon njega su se pojavili brojni drugi katekizmi za odrasle. Go-

tovo svaka zapadna zemlja izradila je svoj specifični katekizam za odrasle katekizante.

U našoj se Crkvi također pokušalo raditi u tom smjeru. Plod takvih napora je u neku ruku i priručnik »Snagom Duha«. No on nije sveobuhvatan da bi mogao zadovoljiti potrebe katehiziranja odraslih. Prijevod nizozemskog Novog katekizma odigrao je svoju ulogu već i time što nas je uvjerio u potrebu da se izradi nešto primjereno našim specifičnim prilikama. HKD smatra, da se izdavanjem ovog prijevoda američkog katekizma za odrasle, koji je plod ekipe teologa, pastoralnih radnika i predstavnika hijerarhije, može u mnogome doskočiti traženjima na našem crkvenom području.

Ovo djelo se sastoji od četiri dijela: Poziv na vjeru (23—30), Po Kristu: dolazimo do spoznaje Boga

(33—211), S Kristom: sudjelovanje u Božjem životu (215—422) i U Kristu: ispunjenje svega (425—441). Predgovor hrvatskom izdanju napisao je nadbiskup zagrebački mons. Franjo Kuharić. Američkom pak izdanju predgovor je napisao kardinal John Wright, prefekt Kongregacije za kler. Iza predgovora slijedi uvodna riječ američkih urednika knjige. Iza njih je kratki popis kratica. Na kraju knjige nalaze se tri dodatka: O Bibliji, O općim crkvenim saborima, O crkvenim ocima i naučiteljima. Na samom kraju su još samo bilješke i sadržaj. U uvodu naglašavaju urednici da su imali veoma tešku zadaću, načiniti sveobuhvatni prikaz naučavanja Katoličke crkve. To je naime, po njihovu mišljenju, sadržaj katekizma za odrasle. Nastojali su biti vjerni nauci Crkve i prilagođeni suvremenom

naraštaju. Kardinal Wright kaže u predgovoru da se za sada za školu ne može zamisliti bolji udžbenik. To je, piše on, univerzalni, pravovjerni, jasni, stilom pristupačni tekst idealan za studij u katehetskim radnim zajednicama i za vjerski odgoj uopće.

Prvi dio, s jednim poglavljem, želi pokazati namu u nama. Ostala tri dijela knjige slijede raspored kristološkog himna liturgije: po Kristu, s Kristom i u Kristu. U 15 poglavlja drugog dijela pokušalo se ocrtati misterij Boga Stvoritelja i Oca, zatim misterij čovjeka i njegova pada te napokon stvarnost Isusa Krista čije djelo kulminira u smrti, uskrsnuću i silasku Duha Svetoga na njegovu Crkvu. Treći dio, sastavljen od 14 poglavlja, želi orisati čovjekovo sudjelovanje u Božjem životu. Napokon, posljednji četvrti dio knjige govori o eshatološkim stvarnostima, o dovršenju čovjeka i svijeta.

Knjiga je dakle shematski složena kristološki. Čini se da su urednici također uspješni sveobuhvatno obraditi kršćanski katolički nauk. Temeljito je zahvaćen dogmatski dio kao i moralni. Ipak moramo nadodati da se odviše osjeća praznina pomanjkanja fundamentalno teološkog dijela. Sve tvrdnje su temeljito potkrepljene citatima Svetog pisma i II. vatikanskog sabora. Gdje je to bilo potrebno donosi se također nauk crkvenih otaca, papâ i saborâ kroz čitavu povijest Crkve. Stil iznošenja je trijezan, otvo-

ren novim učenjima u Crkvi i suvremen. Ne prikri-va teškoće, ali pokazuje perspektive i put do rješenja. Iako se nije uspjelo do kraja osloboditi izvjesne šturosti crkveno-teološke terminologije, jezik je ipak ostao razumljiv. Iznošenje se doima uvjerljivo, bez polemike i alternativa. Ne upušta se u diskusije nego donosi samo ono što je dovoljno potvrđeno od učiteljstva Crkve, bilo u smislu stalnog naučavanja ili trenutnog izjašnjenja. Za sve one koji žele saznati sigurni nauk Crkve knjiga je izvrstan vodič. Svakako, želi li se tko upuštati u istraživanja i diskusije unutar Crkve potrebno je da najprije čvrsto stoji na sigurnim istinama. Stoga je ovaj katekizam prikladan da u suvremenom previranju i krizama, koje nužno prate takva previranja u vjeri, odigra providnosnu ulogu među nama.

Prvi dojam koji se nameće pri čitanju prvog i drugog dijela katekizma jest konfuznost. Sve je slično jedno drugom. Čini se kao da se stvari ponavljaju bez nekog cikličkog uspona. Dobiva se dojam da su se tekstovi raznih autora morali umjetno stopiti no to nije do kraja uspjelo. Egzistencijalni uvod u kršćansku vjeru je gotovo izostao. Pokušaj da se pokaže filozofsko-psihološka baza čovjekove egzistencije za vjeru u prvom dijelu knjige ostao je početnički, nedorečen i neuvjerljiv. Tu su prisutni skokovi iz jednog područja u drugo, pomiješani razni

aspekti, prebrzo načinjeni zaključci. Zato knjizi manjka hermeneutika u kršćanstvo. Knjiga je odviše shvaćena kao davanje znanja a manje kao poruka da je Bog došao spasiti čovjeka. Ona se tako doima kao izvrstan priručnik o onome što Crkva vjeruje, uči i misli, no kao loš poziv Crkve da se čovjek obrati. Ona je kršćansko tumačenje svijeta, ali nedovoljno pokazuje i kršćansko mijenjanje svijeta. Možda je i to razlog da se ova knjiga doima strana našem mentalitetu koji raste pod znakom marksističkog ambijenta. Ovaj katekizam daje ono »što« treba katehizirati, ali ne i način »kako« bi to trebalo provesti. Stoga mu manjka prozračnost tekstova, preglednost i rubne opaske, što je sve inače odlika suvremenih katekizama. U katekizmu je jedva došao do izražaja treći aspekt, inače najvažniji za evangelizaciju i katehizaciju, a to je snaga »iz koje« se katehizira. Vjera se ne da naučiti nego se rađa iz svjedočanstva vjetrovjesnika. Ako nas u potrebu baš toga uvjeri ovaj katekizam odigrat će važnu ulogu među nama.

Jezik katekizma slični jeziku koncilskih dokumenata. Prijevod je čitak osim nekih manje prikladnih riječi. Neprikladan je ispio i naslov katekizma jer je uobičajeno govoriti o nauku, a ne o nauci Kristovoj. Začuđuje da je prevodilac sam prevodio svetopisamske tekstove umjesto da ih je autorizirane uzeo iz Biblije. Slično je postupio

i kod dokumenata II. vaticanskog sabora. Začuđuje to utoliko više što originalno američko izdanje ima čak dva crkvena odobrenja, a prijevod nema izričitog crkvenog dopuštenja. Naslovnu stranu ukusno je izradila u svom poznatom stilu naša akademska slikarica prof. Zdenka Sertić.

Sigurno, ova knjiga ima razlog svog izdavanja. Ona izlazi u susret svima onima koji su potreseni pokoncilskim promjenama i nesigurni u svojim traženjima. Ona može pridonijeti boljem razumijevanju među generacijama i mišljenjima unutar Crkve. Ipak svaki prijevod ovakvog priručnika je samo prolazna pomoć. Naša Crkva vapi za svojim katekizmom izraslim na našem specifičnom traženju, našim spoznajama i na najvišoj suradnji svih djelatnika naše Crkve.

Tomislav Ivančić
